

munkált, korongolt edény. A lelőhelyen szórványosan késő bronzkori töredékeket is gyűjtöttünk.

Munkatársak: Veres János egyetemi hallgató, Homolai Krisztina rajzoló.

Koós JUDIT

249. Murga, Takács-part

(Tolna megye) Ö

2004. április 19-én terepbejárást végeztem a területen. A tízezres térképen úgy látszik, mintha átvágták volna ezt a dombot. Jelenleg a dombtetőt szántják, oldala bozotos erdő. A szántásban néhány jellegtelen őskori cserpet találtam. A domb erődítésre alkalmas, de erődítéssnyomokat nem találtam.

MIKLÓS ZSUZSA

250. Nagybátony határa

(Nógrád megye) R, B

Bánya úti lakótelep: 2004 októberében a Maconka elnevezésű városrészben, a Bánya úti lakótelep mögötti sálakpálya mellett, az új játszótér kialakítása közben nagyméretű edénytöredékek kerültek elő. A lelőhelyről a lakótelep építése során már kerültek be szórványos leletek a szécsényi Kubinyi Ferenc Múzeumba, feltárás a területen mindeddig nem folyt. A leletmentés kapcsán összesen három késő rézkori (badeni kultúra) gödröt és egy késő bronzkori anyaggal kevert badeni gödröt bolygattak meg. A gödrökből nagy mennyiségű kerámia- és patiscstöredék került elő. A leletmentésen részt vett Bácsmegei Gábor és Nicklas Larsson.

Maconkai Zagyvapart: 2004 októberében szennyvízberuházást megelőző feltárást végeztünk a területen. A lelőhely a pataktól Ny-ra húzódó kisebb kiemelkedésen található. A nyomvonalon egy próbaszelvényt (2×5 m) nyitottunk, melyben egy késő bronzkori járósíntet sikerült megfigyelnünk. A talaj tömörsége miatt a nyomvonal további részén, 120 m hosszúságban gép segítségével kutatóárkot nyitottunk, melyben régészeti jelenségeket megfigyelni nem tudtunk.

GUBA SZILVIA

251. Nagydorog határa

(Tolna megye) Kö

2004. április 16-án célzott terepbejárást végeztünk középkori templomhelyeken.

Kis-teleki-dűlő: Terepbejárássunk során szereztünk tudomást arról, hogy a falu déli határrészében építési törmelékkel és cserepekkel jelzett helyet ismernek a helybeliek. A középkori falut a Kis-teleki-dűlő keleti szélén húzódó kisebb kiemelkedéseken azonosítottuk, a közepes méretű kövekkel és néhány embercsonttal jelzett templomot pedig az egyik kiemelkedés kiszélesedő oldalában, egykori vízfolyás közelében. A faluhely vélhetőleg a középkori Bezzeg faluval azonosítható.

Sas-hegy-dűlő (Tyúkházi-dűlő): A sárszentlőrinci országúttól délre, a Sárvíz egyik régi medre mentén fekvő dombháton kb. 20×15 m-es területen apróra törött téglala- és kevesebb kőtöredéket találtunk, kevés embercsonttal együtt. A faluhely bejáráására nem volt időnk, de elmondás alapján rögzítettük kiterjedését. A lelőhely középkori falunévvél való megfeleltetése egyelőre nem megoldott.

Táncsics u. 53.: Nagydorog középkori egyháza után érdeklődve megtudtuk, hogy a falu északi szélén középkori cserepek találhatóak, az utcator végétől számított második ház kertjében pedig csontvázat is találtak. A ház mögött enyhén emelkedő szántóföldön közepes sűrűségben figyeltünk meg templomra utaló, közepes méretű kő- és téglatörmelékkel, valamint néhány embercsonttal. A lelőhely a felszíni nyomok alapján az innen délre fekvő telekre is áthúzódik. A helyiek elmondták, hogy pár éve a szélső háztól északra 6-7, sorban fekvő kemencét is kiszántottak.

K. NÉMETH ANDRÁS – ÓDOR JÁNOS GÁBOR

252. Nagykanizsa, Békás-tó

(Zala megye) Á

2004. július 27. és augusztus 9. között végeztünk próba-feltárást a lelőhelyen, mely az ún. Békás-tóból a Péterfai-patakba folyó ér keleti, meredek partoldalán fekszik. A lelőhelyet dr. Horváth László észlelte 1992-ben végzett terepbejáráskor.

A szondaárkokat egy 160 cm szélesen, több helyszínen, egymásra merőlegesen húztuk, melyekben az al-talaj 35-40 cm mélységben jelentkezett. Az így átkutatott 1140 m² nagyságú területen négy objektumot bontottunk ki, amelyek igazolják a terepbejárási megfigyeléseket. A többi szondaárok negatívnak bizonyult.

Az előkerült leletanyag közepes intenzitású, mind-egyik gödör tartalmazott kerámiaanyagot és paticsot, kettőben pedig állatcsont is volt. A feltárt objektumok az Árpád-kor korai szakaszára datálhatók, egy nagyon ritkán lakott településre utalnak.

A leletanyag a nagykanizsai Thúry György Múzeum gyűjteményébe került.

Munkatárs: Korcsmáros Attila technikus.

TOKAI ZITA MÁRIA

253. Nagykanizsa, Bilkei-dűlő

(Zala megye) U, R, Ró, Á

2004. április 29. és szeptember 29. között megelőző régészeti feltárást végeztünk a lelőhelyen (714. sz.). Bronzkori leletekre számítottunk, mert korábban a lelőhely déli részén Horváth László késő bronzkori településrészt tart fel.

A tervezett autópálya nyomvonala, és a hozzá kapcsolódó lehajtók területe K-Ny-i irányban szeli át a lelőhely É-i részét. A területet először kutatóárkokkal vizsgáltuk át. A feltárandó terület egy K-Ny-i irányú lankás

dombon van. A dombtetőn és a K-i lejtőn régészeti jelenség nyomát nem találtuk. A domb Ny-i lejtőjén húzott kutatóárkainkban voltak az első objektumok. Itt a Péterfai-árok közelében nyitottunk összefüggő felületet, összesen 5626 m²-t, ahol 126 objektumot tártunk fel.

Az objektumok zöme az őskorra datálható. Minden bizonnyal őskori a Péterfai-árok közelében feltárt két szabályos cölöplyukrendszer is. Az egyiket vágja a római árok. A nagyobb, tojásdad, lekerekített végű objektumok mindegyike a Balaton-Lasinja kultúra jellegzetes kerámialeleteit tartalmazta. Más gödrökből is kerültek elő őskori, rézkori leletek, agyagkanál-töredékek.

A Péterfai-árok közelében, a domb alján volt néhány biztosan római objektum, gödör, itt szórvány leletek is előkerültek. Az ásatási területet megközelítően É-D-i irányban átszelő árok is a római korhoz köthető, bár betöltésében igen csekély mennyiségű leletet találtunk.

Az egyik római kori gödör felső rétegében népvándorlás kori gyanús oldaltöredékek is voltak.

Az Árpád-kori gödrök feltárta fekete, határozott, faszemes, kerámiás betöltéssel jelentkezett. Ezekben volt a legtöbb lelet. Az egyik gödörből – a jellegzetes fazékkeremek mellett – vassarkantyú töredéke, agyaggolyó darabjai, vassalak-rög is előkerült.

A leletek a nagykanizsai Thúry György Múzeum régészeti gyűjteményébe kerültek.

SZÁRAZ CSILLA

254. Nagykanizsa, Inkey-kápolna

(Zala megye) Ró

A régészeti lelőhely az Inkey-kápolna mellett feltárt római kori villagazdasághoz tartozik. A feltárt terület a 74. sz. út Ny-i oldalán fekszik. A feltárás raktárápítással párhuzamosan folyt.

2004. augusztus 16–23. között az alapozási gödrök között négy kutatószelvényt húztunk, melyekben öt régészeti objektumot bontottunk ki. A 2. objektumból több edény töredéke került elő (pl. Faltenbecher pohár – raetia-i import, háromlábú tál, és egy hombár töredékei).

Szeptember 22. és október 29. között az épület keleti oldalán végeztünk feltárást, ahol út, rakodási terület, forduló és a bejárat lesz, illetve az épület északi oldalán húztunk egy kutatóárkot. A feltárt területen összesen még 28 objektumot bontottunk ki. Az épület keleti oldalán egy cölöpszerkezetes épület alapja és egy római kori kemence került elő.

Az ásatás kiemelkedő eredményeket is hozott. Feltártunk egy római kori sírkápolnát benne négy sírral, melyből kettő jól megépített téglasír volt. A sírkápolna és a hozzá tartozó sírok a Kr. u. 4. század végéről származnak.

A leggazdagabb sír a 25. számú volt, melyben öt üvegedényt, 44 római bronzpénzt, arany fülbevalót, nyakláncot, ezüst és bronz karperecet, ezüsttűket találtunk.

A terület É-i részén egy római kori épület homokkő-alapozása került napvilágra, melynek alapjában egy ember zsugorított csontváza volt.

Konzulens: dr. Horváth László.

EKE ISTVÁN

255. Nagykanizsa, katonatemető

(Zala megye) N, Á

Nagykanizsa belterületétől ÉK-re, a Péterfai-árokra lejtő domb tetején és oldalán húzódik az É-D-i hossztengetű, nagyméretű lelőhely (713. sz.), amelynek déli harmadát érinti az M7 autópálya nyomvonala. A 2004. július 27. és szeptember 30. között elvégzett megelőző régészeti feltárás keretében 7527 m² felületen 20 objektumot bontottunk ki. A domb oldalán és alján, elszórt csoportokban elhelyezkedő település-jelenségek (gödrök és cölöplyukak) több korszakban történt megtelepülésről tanúskodnak. A 9. századi emlékek négy gödör betöltéséből bukkantak napvilágra. Az Árpád-korra jellemző edénytöredékeket nyolc gödörben találtunk. Lelelőhelyünk egyike azoknak a kisebb, késő népvándorlás kori és Árpád-kori településnyomoknak, amelyeket a mai Nagykanizsa peremén, az M7 autópálya nyomvonalán feltártunk. A hasonló korú és szerkezetű települések összegző elemzése fontos adalékkal szolgál majd Zala megye 9–13. századi településtörténetéhez. A leletanyagot a nagykanizsai Thúry György Múzeum M7 raktárbázisán helyeztük el.

Munkatársak: Horváth Krisztián, Horváth Szabolcs, Kálmán Beáta technikusok. A geodéziai felmérést Soós Zsolt és Vadász Norbert technikusok végezték. Az ásatáson részt vett Fullár Zoltán és Bába Márta egyetemi hallgató.

KVASSAY JUDIT

256. Nagykanizsa-Palín, Nagysarok

(Zala megye) Ó, Kk, Kú

2004. áprilisban régészeti terepbejárást végeztünk a 74. sz. főút tervezett nyomvonalán, ahol egy új lelőhelyet regisztráltunk.

Nagykanizsa központjától 3 km-re ÉNy-ra, a Principális-csatornától K-re 100 m-re egy kis dombocskán őskori és késő középkori-kora újkori leletanyagot találtunk. Az intenzív lelőhely jelenlegi mérete 420×130 m, de ennél minden bizonnyal nagyobb volt.

KVASSAY JUDIT – SZÁRAZ CSILLA

257. Nagykanizsa-Palín, szociális otthon

(Zala megye) R, B, LT, Ró, N, Á, Kk

Kvassay Judit és Száraz Csilla 2004. március 29. és április 28. között végzett terepbejárása során vált ismertté a lelőhely.

2004. július 27. és november 23. között végeztünk régészeti kutatást a lelőhelyen, amely a 74. sz. út módo-